

HVA **SKAL** DU **BLI** NÅR DU BLIR **STOR**?

Hege var toppadvokat og ble gartner. Cecilie startet som flyvertinne og ble gestaltterapeut. Hva med deg?

TEKST GRY THUNE FOTO GEIR DOKKEN

Det var ikke det at hun var lei. Tvert imot elsket Hege (55) jobben som forretningsadvokat og mellomleder i en stor finansinstitusjon. Det var høyt tempo, en del reisedøgn – og en hel haug med bekreftelser på hvor dyktig hun var. Men etter en ti års periode – der hun ble skilt, ble gift på ny, og satt med fire mine, dine og våre barn i ulike aldre og med ulike behov – nådde Hege plutselig et slags nok-punkt i 1998.

– Det gikk som smør, men det var galskap. Det var et rotterace med jobb, henting og bringing, og for min del en del reising. Slik var det for mannen min også. På et punkt forstod jeg at det ikke gikk lengre og at jeg måtte bryte tvert. Jeg kunne ikke fortsette litt – én fot hjemme og én på jobben var ikke noe for meg. Det ble et point of no return, fastslår Hege over en kopp kaffe på en kafé et steinkast unna Vigelandsparken. Ute skifter været mellom regn og opphold – men over Hege ligger det en slags konstant aura av besluttsom energi.

For Cecilie (54) var det tilbud om en god sluttpakke i 2008 som skulle bringe henne over i et nytt yrke, etter 19 år som flyvertinne og senere mellomleder med personalansvar for over 200 kabinansatte.

– Jeg var litt redd for at det kom til å bli den siste sluttpakken og tenkte at det er nå eller aldri. Jeg kunne få mer tid til familien min, to gutter i tenårene, min samboer og meg selv. Samtidig som jeg hadde en jobb, jeg fikk veldig mye fine tilbakemeldinger i et svært godt miljø.

Vi møter Cecilie på samme kafé, rett etter å ha sluppet avgårde Hege. Det er lett å forstå at hun før SAS-karrieren jobbet som modell – men hun har også en sterk og lyttende tilstedeværelse.

– Var du redd?
– Nei, men veldig usikker, innrømmer Cecilie, og legger til:
– Jeg visste ikke hvem jeg var når jeg ikke var mellomleder.

Hvor mange nordmenn som årlig tar spranget og velger seg en helt ny yrkesvei, finnes det ingen gode tall på. Men når det gjelder dette med å bytte jobb, viser en undersøkelse fra SSB fra 2009 at hver fjerde nordmann kunne tenke seg nettopp det.

Rekrutteringsekspert og førsteamanuensis Helene Tronstad Moe

ved Høyskolen Kristiania bekrefter at dette med å bytte yrke ikke er veldig vanlig – men vet likevel noe om dem som gjør det:

– Å skifte yrke kan sees som en overskuddsaktivitet.

På en måte var det galskap å bryte tvert. Men jeg har aldri sett meg tilbake.

Hege

En gang jobbet Hege Rønning som forretningsadvokat. Nå trener hun styrke flere ganger i uka for å klare de tunge løftene som gartner i sitt eget firma, Tusenfynden. – Det var kanskje galskap å bryte tvert, men jeg har aldri angret.

Å si opp jobben, og kanskje sette seg på skolebenken igjen... som oftest er det lettere bare å fortsette i den jobben man er i. Ofte er det kvinner med barn som har flyttet ut, og endelig får tid til seg selv og som spør seg selv «hva er det jeg egentlig vil?». Det kan sees på som en del av det vestlige selvrealiseringsprosjektet.

Strengt tatt var det ikke veldig mye selvrealisering over verken Hege eller Cecilies valg om å si opp jobben. Ingen av dem hadde en plan for hvor veien skulle gå videre den gangen – og de var også opptatt av å kunne være mer til stede for barna. Men Hege understreker:

– Jeg sluttet ikke i jobben for barna, jeg måtte gjøre det for meg selv. Jeg ville ikke at barna skulle stå i en slags takknemlig-hetsgjeld overfor meg.

For begge var det også avgjørende at økonomien var på stell. Cecilie sier det slik:

– Jeg hadde nok ikke turt å slutte i jobben om jeg ikke hadde hatt mannen min i ryggen og støtten fra familien.

Men hvem er man uten jobb? For Cecilie var dette det tøffeste:

– Det vanskeligste var ikke å ta valget, men de neste to årene der jeg ikke helt visste hva jeg skulle satse på videre. Etter en stund ble det å ha en jobb et eksistensielt savn. Det er noen bekreftelser man får der som man ikke får andre steder.

«Dette går bra», tenkte Hege da hun hadde tatt beslutningen. Hun er ikke typen som angrer eller frykter forandring. Den sorgen som kom etter å ha sagt opp jobben som advokat, overrasket henne.

– Jeg følte på en voldsom sorg etterpå, det var et karriereliv som hadde gått tapt. Om nettene drømte jeg at jeg mistet tennene. Da jeg googlet det, forstod jeg at det handlet om tap. Mye av identiteten min lå i jobben.

– Det handlet mest om den følelsen av at du er ingenting. Du er vant med anerkjennelse – jobben er viktig på den måten. Du får aldri den anerkjennelsen for å være en omsorgsperson.

I 10 år var hun hovedorganisasjon på hjemmebane. Fortsatt kan hun le av de første maniske ukene hjemme, der mor gikk «all in» på hjemmebane – med all mat lagd fra bunnen av, italiensk, kinesisk ...

– «Kan du ikke bare være normal?», sa barna til slutt. Jeg tror det var slitsomt med en mor som plutselig var utrolig PÅ, ler Hege.

Selv om hun hadde mange baller i luften i tillegg til hjemmelivet, var det ikke nok

– Å vite hva jeg skulle svare når folk spurte meg om hva jeg holdt på med, var vanskelig. Til slutt gadd jeg ikke å forsvare meg lenger, ler Hege.

At jobben betyr mye for egen selvfølelse, er jobbskupert Helene Tronstad Moe også godt innforstått med:

– Vi bruker det meste av vår våkne tid på jobb. Når vi skal presentere oss for nye mennesker, er det ofte det første spørsmålet som kommer opp. Har man en jobb som ikke er helt i tråd med eget selvbilde, føles ikke det så bra.

I en kort, søkende periode, jobbet Cecilie som assistent for en interiørstylist, men brant ikke for det.

– Jeg visste jeg måtte jobbe med noe mellommenneskelig, som jeg hadde erfaring fra som mellomleder. Da hadde jeg vært gjennom litt selv, også. Jeg hadde mistet faren min og gikk gjennom en skilsmisse da barna var små, forteller Cecilie, som var i slutten av tredveårene den gangen.

Da to venner av henne, som begge jobbet som gestalt-terapeuter, mente at det var noe som ville passe godt for Cecilies lyttende vesen, ble hun nysgjerrig – men også full av tvil.

– Jeg har fem søsken og alle er så flinke. Det å være voksen og skulle gjøre et slikt skifte i livet – da kommer de vurderingene. Men etterhvert dukket en stemme opp i meg som sa: «Jo, jeg vil!!!»

«Når minstemann flytter ut, skal vi ut og reise», hadde Hege konstatert overfor ektemannen allerede da hun hoppet av advokatjobben – for å markere at hennes hjemmeperiode var over. Da yngstegutten fløy ut av redet i 2011, la de ut på en sju måneders tur – jorda rundt.

Tilbake i Norge var hun klar for et nytt kapittel. 12 år etter å ha sluttet som advokat, satte Hege seg på skolebenken for å bli gartner.

– Det var kjempegøy. I tillegg til å lære om hagedesign og planter, var det mekanikk, støping og masse pugging av botaniske navn, forteller Hege gledesstrålende.

– Men hvorfor gartner?

– Jeg har alltid vært hagemenneske, og alltid blitt spurt mye om råd. Jeg tenkte jeg kunne skaffe meg den formelle utdannelsen, og ta meg betalt samtidig, ler Hege.

For Cecilie skulle gestaltterapi-studiet bli en stor, personlig reise. De to første årene er viet personlig prosess, og mye egenerapi inngår som en del av studiet – siden det selvsagt er viktig å ha bearbeidet

mye av sitt eget følelsesliv for man dykker ned i andres. Det var først da Cecilie ble klar over at hun i grunnen alltid hadde levd fra halsen og opp.

– Jeg ble klar over at jeg ofte holder tilbake. Det var veldig rart å lære seg å lytte til kroppen, å lære å sanse på en ny måte, sier hun og utdypet noe av det hun har lært:

– Vi lever så ofte etter et opphøyet ideal om hvem vi burde være. Det er det spriket mellom den vi ønsker å være og den vi faktisk er, mellom ideal og virkelighet, som gjør at vi strever så veldig. Det handler om å akseptere seg selv for den vi er og ha mer realistiske forventninger til oss selv.

18 år etter å ha sluttet i yrket som advokat og fire år etter å ha startet gartnerutdanning, tenker Hege dette om valget hun gjorde den gangen:

– På en måte var det galskap å bryte tvert. Men jeg har aldri sett meg tilbake. Jeg hadde en kjempefin jobb og en god utdanning, nå gjør jeg noe annet.

Heges jordnære råd til andre som kjenner lengselen, er dette:

– Jeg er ikke noe sånn følg drømmen-menneske. Vær realistisk – gjør det du synes er gøy – og gjør det ordentlig.

redaksjonen@kk.no

Jeg visste ikke hvem jeg var når jeg ikke var mellomleder.

Cecilie

Etter 19 år som flyvertinne og mellomleder i SAS, valgte Cecilie Dale seg en helt ny yrkesvei. I dag jobber hun som gestalt-terapeut i Terapeuthuset med kontorer i Oslo og på et legesenter i Bærum.